

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. De confessio judiciali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

Acti debet, an Adversarius sponte fateatur illum articulum, qui probatione indiget? Nam *propria Confessio* non tantum est optima probatio, Actorem ab onere probandi relevans, sed etiam est instar sententiae, & rei judicatae, si ea in iudicio sit facta; L. I. ff. h. t. ibi: *confessus pro judicato est, qui quodammodo suā sententiā condemnatur*; hæc tamen intellige in causa civili; nam in criminali (imò etiam in civili hodie, ex communi usu, ut notat Vallens. hic, n. 10.) etiam post propriam Rei confessionem requiritur sententia Judicis; L. si *confessus* 5. ff. de *Custod. & Exhibit. Reorum*, ibi: *si confessus fuerit Reus: donec de eo pronuntietur, in vincula publica conjiciendus est; junctā glostā, V. pronuntietur.*

1390. Confessio duplex est; una *judicialis*, quæ fit in loco iudicij coram Judice sedente pro tribunali ad instantiam partis; & *extrajudicialis*, quæ fit extra illas circumstantias; ambæ plurimum differunt in effectu; ut patebit ex dicendis in seqq. *extrajudicialis* alia est, quæ fit præsente; alia, quæ absente Adversario; & hæc nihil probat, si genericè facta sit absquè expressione causæ; ut si dicam, fateor, me Titio debere centum, non addendo causam, seu titulum debendi, c. si *cautio* 14. de *fine instrum.* ibi: *si cautio, quæm à te indebet proponis expositam, indeterminatè loquatur, Adversarius tuus tenetur ostendere debitum, quod continentur in ea: Sed si causam, propter quam hujusmodi scriptum processerit, expresseris in eadem: confessio tua statut: nisi probaveris, te id indebet promissæ;* L. cum de indebito 25. §. fin. ff. de *probationibus*, ibi: *sin autem cautio indebet exposita esse dicatur, & indiscretè loquitur: tunc cum, in quem cautio exposita est, compelli debitum esse, ostendere, quod in cautionem deduxit; nisi ipse specialiter, qui cautionem exposuit, causas explanavit, pro quibus eandem conscripsit: tunc enimflare eum oportet sua confessio: nisi evidenter probationibus, in Scriptis habitus, ostendere paratus sit, sese hæc indebet promisso.*

1391. **Q**uestio est, an omnis confessio, quæ fit in iudicio, sit *judicialis*? Resp. quod Mascardus Volum. I. de probat. conclus. 348. n. 28. & 52. doceat, factam in iudi-

cio, solum coram Notario, non esse judicialem; Pirhing tamen h. t. confessionem apud protocolum, coram Notario receptam, ex consuetudine censeri *judicialem*, èo quod plerique actus legitimi, qui in iudicio coram Judice expediri solent, etiam coram Notario, expediri possint, & valeant.

1392. **Q**uestio est 2. quid dicendum de confessione facta coram Arbitro? Resp. valere, ac censeri judicialem, si arbiter processit servato juris ordine ad instar Judicis; cum arbitria sint redacta ad similitudinem judiciorum; L. I. ff. de *receptis Arbitris*, de quo V. dicta l. I. tit. 43. seu ultimo: *receptam vero coram Arbitratore, esse tantum extrajudicialem*; sic Mascard. cit. a. n. 14. Maranta, de ord. judic. p. 6. tit. de Confessione, n. 31.

1393. **Q**uestio est 3. quid dicendum de confessione facta coram Judice incompetente? Resp. non haberi pro judiciali, et si Clerici. 8. de *judic.* ibi: *et si Clerici coram seculari Judice convicti fuerint, vel confessi de criminis, non sunt propter hoc à suo Episcopo aliquatenus condemnandi.* Sicut enim sententia, à non suo Judice lata, non tenet, & ita facta confessio coram ipsis hinc confessio facta coram Judice incompetente non sufficit ad condemnandum; Barbos. ibid. n. 6. habet tamen vim confessionis *extrajudicialis*. Nam *Judex* incompetens, sicut nihil addit; sic, nihil etiam admittit confessioni, coram se factæ.

ARTICULUS II.

De confessione judiciali.

1394. **P**rima dubitatio est, quid requiratur, ut confessio *judicialis* valeat cum effectu? Resp. requiri plures conditiones; & 1. quod fiat coram Adversario, vel ejus Procuratore, L. certum 6. Q. si quis absente 3. h. t. ibi: *si quis absente Adversario confessus sit, videndum, nunquid non debat pro judicato haberi?* quia, nec quod jurat de operis, obligatur, nec soleat quis absenti condemnari: certè, Tutorum, Curatorum vè præsentem esse sufficit; ubi etiam

iam ratio inducatur; quia condemnatio requirit præsentiam iudicis: ergo cum confessio sit virtualiter condemnatio, ut dictum, debet etiam haec fieri præsente illo, quem ab onere probandi liberat.

Secundò, ut fiat ex certa causa; nam alijs non videtur facta ex certa scientia, sed ex abrupto potius; Felinus in cit. c. sc. caution. 10. unde requirunt, ut habeat causam adjectam; cuius ratio sumitur ex n. 1390. tertio, ut fiat, seu profecta sit à maijore 25. annis, & sanx mentis. Minoris iæso, salva sit restitutio, L. 6. & penult. ff. b. t. Unde confitens, debet esse majoren-nis, ut ei confessio noceat; sine confessione infantis, etiam cum authoritate Tutoris, nihil operatur; nec etiam confessio puberis, sine Tutoris authoritate, confitenti nocet; secus eā accedente, L. 6. §. 4. ff. h. t. ibi: in pupillo Tutoris auctoritatem exigimus; sed statim adjungitur: Minorem à confessione sua restituemus. Quod, si solus Tutor, vel Curator confessus est, tunc est distinguendum: si enim sponte confessus est; principali non nocet; bene tamen, si judicii necessitate compulsus est.

Quarto, ut confessio sit certa; nam judicatum debet esse certum; hinc urgendus est Reus, ut certum confiteatur; & constat ex juribus n. 1390. relatis; quintò, ut absit error, saltem facti; nam qui errat, non fatetur, L. 2. ff. h. t. ibi: non fatetur, qui errat, nisi jus ignoravit; & L. ult. ff. eod. ibi: non omni modo confessus condemnari debet rei nomine, que, an in rerum natura esset, incertum sit. Hinc facit juramentum, quod sequitur naturam actus; & constat ex c. fin. h. t. ubi dicitur, quod negotio, sive causâ nondum finitâ, error facti nemini noceat; quod maximè verum est in errore facti alieni; nam error in alieno facto probabilis est; gloss. in L. 2. ff. h. t. V. qui errat; nisi ex officio illud quis scire teneatur, arg. c. 20. de elect. junct. gloss. V. ignorantiam. Error autem juris (intellige, clari) non videtur excusare confitentem, L. 2. & pen. ff. h. t. nam talis error non est justus juxta ff. & C. tit. de juris, & facti ignorantia, saltem quoad lucrum captandum; aliud est in damno vitando.

Sextò, ut sit super re principalis; non etiam super uno ex pluribus articulis, quos solet Actor ponere; gloss. in c. 1. h. t. in 6.

nam Actor solum quoad ea relevatur ab onere probandi, quæ confessus est Reus; septimò, ut fiat coram Judice suo, & competente, c. & se Clerici. 4. de Judic. & quidem sedente pro tribunal in causis requirentibus plenam causæ cognitionem; Abbas in cit. c. eis. clerici. n. 6. & c. fin. h. t. n. 17. & constat ex n.

Octavò, ut sit re, quæ non aduersetur rerum naturæ. L. 14. ff. de interrogat. in jur. faciend. vel juri; ut si quis dicat, Petrum se Seniorem esse suum filium; vel foemina fateatur, se liberos habere in potestate: nonò, ut fiat sponte, ac liberè, non vi, aut metu, c. 1. 15. q. 6. ubi dicitur, quod confessio, quæ ex necessitate fit, fidem non faciat.

Ex dict. collig. confessionem, metu totius 1398. mentorum, nullis praecedentibus legitimis indiciis, factam; vel in ipsis tormentis, vel à detento in carcere nimis duro, non prajudicare confitenti; quia non vallet, nec fidem meretur, L. 1. §. D. Severus. 17. ibi: D. Severus rescripsit, confessiones Reorum pro exploratis facinoribus haberi non oportere, si nulla probatio religionem cognoscendi infrauit; §. questioni. 23. ibi: questioni fidem non semper, nec tamen nunquam habendam, constitutionibus declaratur: etenim res est fragilis, & peritiosa, & quæ veritatem fallat; nam plerique patientia, sive duritia tormentorum, ita tormenta contemnunt, ut exprimatis veritas nullo modo possit: alii tantum sunt impatientia, ut quovis mentiri, quam pati tormenta velint; ita fit, ut etiam variò modo fatigantur, ut non tantum se, verum etiam alios comminentur; §. si quis ultero. 27. ff. de quest. ibi: si quis ulterò de maleficio fateatur, non semper ei fides habenda est: nonnunquam enim aut metu, aut qua alia de causa, in se confitentur; L. qui in carcerem 22. ff. quod metus causa, ibi: qui in carcerem quem detrusit, ut aliquid ei extorqueret, quidquid ob hanc causam factum est, nullius momenti est; sic Abb. in c. ul. h. t. n. 11. Mascari. ae probat. conclus. 353. num. 1. excipe tamen 1. nisi perseveraverint in confessione post tormenta, eamque non revocent, nec appellent: 2. nisi, post confessionem in tormentis factam, ducti ad locum publici tribunalis, crimen iterum sponte confiteantur;

tur; sic Abbas cit. n. 12. & Mascardus
cit. a n. 9.

1399. Quæstio altera est, quot modis fiat confessio judicialis? Resp. quod vel expresse; cum quis in judicio voce, ac expressis verbis aliquid fatetur; vel tacite, seu facto, aut etiam juris fictione, seu interpretatione. Hinc, qui producit instrumentum coram Judice, censetur tacite confiteri omnia, quæ in eo continentur; Innoc. in c. Venerabilis, de except. n. 3. Similiter, si Reus positionibus Actoris respondere iussus, contumaciter recusat, habetur pro confessio, c. si post præstitum 2. b. t. sed intellige juxta dicta titulo 5. Ceterum ex usu communi Tribunalium, quem approbant etiam Canones c. 1. & 2. b. t. in 6. ad confessionem judicialem eliciendam, solent ex libello extrahi quædam quæstiones, quæ porriguntur Adversario, ut præstito prius juramento respondendum, hoc est, de veritate dicenda, super illis respondere teneatur. Cum autem ad eas quæstiones responsum exigi possit, quo Adversarius fateatur, & affirmet, sic esse, vel certè, quod credat probari posse, aliqui in primo casu quæstiones illas vocant positiones, in secundo, articulos. Sed hac differentia in praxi non attenditur, ut notat Andr. Gail. l. 1. observ. 79.

1400. Quæstio 3. est, an confessio judicialis absente Adversario plenè probet? Resp. de jure civili, negativam esse veriorem, ut constat ex num. 1394. & L. fin. ff. de interrogatoriis actionum; quamvis aliqui velint, eam probare contra confitentem, si acceptata sit à Judice, vel alio nomine absentis etiam sine mandato; sic Mascard. Volum. 1. de prob. conclus. 348. n. 43. Si autem ea Confessio fiat in Scriptura, vel voce insertâ protocollo, & Adversario communicata acceptetur, plenè probat; Panormit. in c. ex parte, b. t. n. 15. Ceterum de æquitate Canonica, hujusmodi confessionem etiam in absentia partis factam, plenè probare, sentit Joan. Andr. apud Panormit. cit. in c. fin. b. t. n. 16. & Joan. Honorius eod. n. 10. Si dicas, confessio est virtualiter condemnatio; sed condemnatio requirit præsentiam Victoris; ergo & Confessio: Resp. N. ma. quia non est ullo modo actus Judicis.

Tom. II.

De poena verò recusantis respondere ad positiones, diximus tit. 5. Illud tamen nota, ad incursum hujus poenæ, requiri. 1. quod articuli, seu quæstiones illæ sint relevantes, hoc est, saltem indirectè pertinentes ad caulam & alioquin ex officio rejiciendi sunt; in dubio tamen, an sint, vel non sint relevantes? admittuntur; cum facilius sit admittere superfluum, quam omittere necessarium; 2. quod præstet iuramentum dandorum, hoc est, quod nihil calumniosè posuerit, qui porrigit articulos. 3. quod Actor inter positiones, vel articulos non ponat, vel attingat aliquid crimen occultum Rei, licet ad rem faceret; nam Reus non tenetur se ipsum prodere, & infamare; sed potest denegare responsionem; gloss. in c. cum causa 37. de Testib. 4. quod positiones sint de facto, & quidem proprio ipsius Rei; nam quæstiones juris Judicii relinquuntur; Gail. cit. l. 1. observ. 79.

Quæstio est 4. an ad confessionem judicialem opus sit expressione causæ? Resp. affirmativam tradi à Welenbecio, b. t. in ff. n. 5. partem posteriorem existimo veriorem in casu, quo ex defectu causæ expositæ confessio non redditur incerta, ut diximus n. 1395. ceterum si præcisè queratur de facto, v. g. an mutuum accepit? an Titum occiderit? &c. non videtur necessarium addere causam, cur fecerit? quantum est præcisè vi judicialis confessio; aliud foret, si factum confessum purgare vellet.

Quæstio est 5. an Procuratores possint alieno nomine in judicio confiteri? Resp. quod secluso mandato speciali non possint, per L. 6. S. 3. ff. de Confess. ibi: sed an Procuratores, vel Curatores fateri sufficiat, videamus, & non puto sufficere.

Quæstio est 6. an Confessio semel facta non amplius revocari possit? Resp. distinguendum inter revocationem, quæ in continentali, & eam, quæ ex intervallo; si primum, admititur revocatio, cum quis fatetur in continentali, se ex inconsideratione, vel oblivione lapsum esse, seu errasse in confessione; arg. c. Præterea 7. de Test. cogend. ibi: quorum testimonia se quandoque non studiosè, sed in proferendo erraverint, & se in continentali correxerint, reprobari non debent: secus autem erit, si cor-

X X

rectio-

rectioni suæ interposuerint intervallum; nam ex hoc habetur quod, si testis in continentि, seu, antequam ad alia negotia se transferat, seu ex conspectu Judicis abeat, suum dictum corrigat, ejus correctio, seu erroris revocatio admitti debeat; secus si per intervallum; quanquam in hac te etiam multum tribui debet judicis arbitrio, ut non tantum ad temporis continuitatem, aut interjectionem attendat; sed etiam circumstantias personarum, & modum revocationis, ut intelligere possit Judget, num revocando testis vacillet, necne ut notat Innoç. hic, Abbas, n. 12. & Feli-
nus, eod.

1405.

Quod autem testi, quoad suam depositionem, hoc & litiganti, quoad suam confessionem, in continentि factam, concessum est, prout allegato textu ex dict. c. 7. probat glossa in c. *Apud* 32. q. 1. V. revertatur; & Abbas in cit. c. 7. n. 9. ubi recte moneret, si testis, aut pars litigans, dictum, vel confessionem suam in continentि revocet, & alia contra eum præsumptio mentis vacillantis non sit, credendum ipsi esse; tametsi erroris causam nullam afferat; alioquin ista revocatio non differret ab ea, quæ sit per intervallum; quandoquidem & talis revocatio, si probabili erroris ratione nixa sit, acceptatur, antequam sententia, quæ in rei judicata transferat, lata sit, ut constat ex c. ult. de confessi.

1406.

Si autem quæstio sit de revocatione confessionis primum ex intervallo, ea præcisè non admittitur; ut habetur L. unicā. C. h. t. ibi: confessos in jure pro judicatis haberi placet: quare sine causa desideras recedi à confessione tua, cum & solvere cogaris; & constat etiam ex textu c. *Præterea*, supr. in n. 1404. dixi: ea præcisè; nam si accederet probatio erroris, admitteretur; constat ex c. fin. h. t. ubi, cum inter Abbatem, & Conventum S. Mariæ ex una parte; & Victorinum, nomine Uxorium ex altera parte; lis esset in judicio, in quo Oeconomus, seu Syndicus Monasterii, quædam per facti errorem confessus fuit, & queretur, num id nocere, seu præjudicium generare debeat procuratori, aut Monasterio? respondit Greg. IX. quod error facti, negotio nondum finito, nemini nocere debeat, dummodo talis error ostendit posse.

Ex hoc deducitur, quod, si error facti in judicio, lite nondum finita, commissus sit, & probetur, confessio revocari possit; id, quod non tantum Ecclesiis, & Minoribus, sed omnibus commune est, ut dicunt L. Error facti 7. C. de juris, & facti ignorant. ibi: error facti, necdum finito negotio, nemini nocet. Nam causa defesa velamento tali non instauratur; & constat etiam ex c. 2. de in integr. restit. ibi: se Adversus confessionem in judicio, à se factam, laesa Ecclesia beneficium restitutio in integrum, intra quadriennium ab ipso confessionis tempore computandum, petere negligenter omittat: non est, (nisi aliquid rationabile appareat, quod aliud suaferit faciendum) ad hoc petendum ulterius admittenda. Ubi vero per viam communem revocationis erroris, quem in facto prætendit, vult adversus suam confessionem Ecclesia se juvare: hoc quandūque poterit, donec negotium sit finitum; & hoc probabiliter procedit, cito confessio geminata sit; quia hæc repetitio confessionis facit quidem majorem juris præsumptionem; sed non de jure.

Deduicitur 2. quod confessio Syndici, seu procuratoris facta in judicio, præjudicet Ecclesiæ; patet ex rubrica cit. c. ex parte, ibi: confessio facta in jure per Oeconomum Ecclesiæ, nocet ipsi Ecclesiæ. Idem quoquæ locum habet in Tutor, Curatore, Praelato, aliove legitimo administratore, quod ejus confessio in judicio, cum ad legitimam interrogationem responderi debat, noceat Ecclesiæ, pupillo, aut communitati, cuius nomine agit; arg. L. Si se non obtulit 4. ff. de re judic. ibi: si se non obtulit Procurator, judicati actio in eum de negabitur, & in Dominum dabatur: si se obtulit, in ipsum dabatur. Obtulisse autem se liti videtur non sit, qui in rem suam Procurator datus est: nam hic alia ratione recusare judicati actionem non potest, quia hic non in alienam, sed in suam rem Procurator factus est. Tutor quoquæ, vel Curator, in ea conditione sunt, ut non videantur, videri se liti obtulisse: idcirco debet denegari in eos judicati actio. Diximus confessionem judicialem, etiam post intervallum usque ad conclusionem in causa, posse revocari, si accedit probatio erroris; iste autem, si sit circa factum alienum, proba-

probatur; si ostendatur, rem aliter se habere; nam in tali caſu locus est regulae 42. in 6. præsumitur ignorantia, ubi sci- entia non probatur, & ſumitur ex L. de atate. 11. §. qui iuſto. ff. de interrogato- riis action. qui iuſto errore ducitus, nega- verit ſe habere, venia dignus eſt; & tradit Lanfrancus in praxi, c. 7. num. 32. cum gloss. in L. Certum, §. ſed an & ipſos ff. de Confessis; quod etiam dicendum de Confessione Procuratoris, quam revocat Principalis, oſtenſo, rem aliter ſe habe- re; niſi tale factum fit, quod aliquis ex officio inquirere, & noſſe debebat; quia conſitens ordinariè non admittitur probandum, rem aliter ſe habere, cùm ſit præſumptio contra ipsum, arg. c. in- nouit. 21. de elect. §. multa, ibi: multa enim in hoc caſu, &c. Si autem error dicatur commiſſus circa factum proprium (v. g. ſi quis ex errore Confeſſus fit, con- tractum à ſe initum) regulariter non ad- mittitur conſitens ad probandum, rem aliter ſe habere, arg. c. ab excommunicato 41. de Reſcript. ibi: ab excommunicato, qui contra ſtatuta Concilii genera- lis afferit ſe ligatum, literis ad excom- municatorem obtentis, ut (ſi eſt ita) ſine diſſiſtatiſe abſolvat eundem, & aliis depu- tatis iudicibus, qui (eo non parente) mandatum Apoſtolicum exequantur: non excommunicatori (qui de facto ſuo in hoc certus eſſe debet, licet in hoc deſer- ratur eidem) ſed illis cognitio demandan- tur: ſed hoc limitandum eſt, niſi cir- cumſtantiae prudenter credibilem faci- ant errorem; ut, ſi faciant præſumptio- nem (puta propter longinquitatem tem- poris, aut negotii perplexitatem, aut oſten- dat, ſe inducūt me tu, dolo, & callida perſuadione &c. de quibus V. Imola in c. Ex parte 3. h. t. à n. 15.

1409. Quæſtio 7. eſt de confeſſione qualifi- cata (puta, ſi conſitearis te occidiſſe Ti- tum, ſed cauſa deſenſionis) an acceptatio- posſit quoad ſubſtantiam (nimitem, quod occideris Titum) non autem quoad cauſam, vel qualitatem, videlicet objuſtam deſenſionem? Resp. quod ſic; nam ad- jectio qualitatis facta confeſſioni de ſub- ſtantia, tali caſu habet rationem exceptio- nis; ſed tunc tam apponens teneretur probare, ut conſtituit ex tit. 25. de Excep- tionibus.

Tom. II.

Quæſtio eſt 8. an Juſdices ordinarii, vel 1410. delegati, aut etiam Arbitri juris, poſſint admittere poſitiones negatiſas, v. g. ſi Actor ponat ſic: pono verum, quod Titus (contra quem eſt actio) non fit exē- ptus, vel non acceperit privilegium à Sede Apoſtolica; hoc enim Actor diſſiculter direcțe probare poſteſt; quia tamen ſci- re, an ſit, quod verum ponit, vel non ſit, multum ſepe poſteſt conduceſe ad reſolu- tionem cauſe, quæſtio eſt, an in hypo- theſi ejusmodi poſitionis negatiſae ab A- torē proposita, Juſdex admittere poſſit, ut Reus ad illam respondere debeat affir- mando, vel negando? de hoc caſu agi- tur in c. ſtatuiſmus, h. t. in 6.

Cum enim haec quæſtio proposita fuil- ſet in Concilio Lugdunensi ſub Inno- centio IV. reſpondit Pontifex: ſtatuiſmus, ut poſitiones negatiſas (qua probari non poſſunt, niſi per Confeſſionem Adverſarii) juſdices admittere poſſint, ſi aequitate ſua- dente viderint expedire. Ex hoc enim textu communiter deducunt DD. quod poſitione negatiſa, qua probari non poſteſt, niſi per confeſſionem Adverſarii, ſit ad- mittenda, ſi juſdex aequum, & expediens judicaverit; ſic Vivianus in Ratio- nal. l. 2. pag. 134. & alii; ubi tamen nota, rem non pendere à mera libertate Juſdices; ſed ſolum ab ejus optione, ubi hoc admittere aequum, ac expediens vi- debitur ad finem cauſe, ſecundum regu- las veræ iuſtitiae diſimendæ. Unde, ſi Reus, per admiſſionem poſitionis negati- ſae, factam à Juſdice, ſe ſentiret gra- vatum, appellare poſſet; nam quoties ali- quid committitur arbitrio, locus eſt ap- pellationi, per Sanchez de matr. l. 3. D. 10. n. 12.

Not. præterea, quod, quamvis pro- poſitione negatiſa, ſi tempore, loco, aliisque circumſtantiaſ ad stricta non ſit, ſecundum rerum naturam probari non poſſe cen- ſeat, niſi ſumimus à num. 1450. v. g. quod Titus à Sede Apoſtolica privilegium nullum acceperit, ut explicatur in c. Bonæ 23. de elect. tamen talis negatiſa, ſi ad cauſam pertinens ſit, inter poſitiones referri poſſit; videlicet: pono verum, quod Titus nullum ſuper pluralitate curatorum benefi- ciorum di- ſpenſationem Pontificiam habeat: tunc enim

X x . 2

enim Reus cogetur respondere, vel confitendo, ut probatione alia opus non sit; vel negando, quo casu postulante Episcopo, seu judice, dispensationem exhibere debet; cum hæc sit quasi exceptio rei, cuius probatio ipsi incumbit. Qualiter autem excusari possit Reus à præsumpta confessione in casu, quo recusat respondere ad positiones Actoris, ut non habeantur pro Confessis, diximus à num. 733. & 755.

ARTICULUS III.

De effectu confessionis judicialis.

proprii Oris sit plenissima probatio; 2. quod etiam admittatur contra præsumptionem juris de jure, ac eam tollat; 3. quod inducat notorium; 4. quod etiam admittatur post conclusionem in causa; 5. quod super ea sententia ferri possit; esto alias processus, propter non servatum juris ordinem, sit nullus; 6. quod convictus, & judicialiter confessus, appellare non possit; immo etiam tantum confessus, licet alijs probationibus non convictus; sic Maranta tit. de Confess. p. 6. à n. 21. Covarr. practic. qq. c. 23. n. 5. Abbas inc. cum speciali 61. §. porrò, de appellat. à n. 5. Verum hæc intelligenda sunt de confessione judiciali, spontanea, & habente omnes conditiones, de quibus à n. 1394. his positis:

q. I.

An confessio judicialis requirat sententiam definitivam Judicis?

1413. Recipuum hujus Confessionis effectum DD. constituant in eo, quod in civilibus contra confidentem pariat plenam probationem adeò quidem, ut eo ipso talis confitens contra se, vi datæ confessionis, habeatur pro judicato, consequenter æquivalat sententia, ac rei judicatae quoad ipsum confidentem; non autem quoad alium; per L. unic. c. b. t. ibi: confessos in jure, pro judicatis haberi placet; quare sine causa desideras recedi à confessione tua, cum & solvere cogeris; & L. Confessus. 1. ff. eod. ibi: confessus pro judicato est, qui quodammodo sua sententia damnatur. Dixi 1. contra confidentem; nam quando quis confitetur in jure pro se, seu in suum favorem, fides ei non habetur, ut notat gloss. in dict. L. unicam. V. solvere; tum quia nulli creditur in propria causa, per L. 11. ff. de interrogat. in jure faciend. §. 1. ibi: si quis, cum haeres non esset, interrogatus responderit, ex parte heredem esse: sic convenietur, atque se ex ea parte haeres esset: fides enim ei contra se habebitur; tum quia nullus idoneus testis in re sua intelligitur per L. nullus 10. ff. de testibus. Dixi 2. in causis civilibus; nam de criminalibus dicemus à n. 1418.

1414. Præter hunc effectum, confessioni judiciali tribuuntur etiam sequentes. 1. quod superet omnes probationes, factas in favorem confidentis contrarium; confessio

Prima sententia affirmat ex L. Julianus 1415. 3. ff. b. t. ibi: Julianus ait, confessum certum se debere legatum, omnimodo damnandum, etiam si in rerum natura non fuisset, et si jam à natura recessit: ita tamen, ut in estimationem ejus damnetur: quia confessus pro judicato habetur. Deinde, de qua re cognoverit Judge pronuntiare quodcunque cogendum erit, juxta L. de qua re 74. ff. de Judic. id, quod etiam habetur ex L. fin. C. de execut. rei judicatae, ibi: Eos, quos debitores tuos esse contendis, apud Rectorem conveni Provinciae: qui, sive debitum confessi, sive negantes, & convicti fuerint condemnati, nec intra statutum spatium solutioni satisfecerint: cum lata sententie, pignoribus etiam captis, ac distractis, secundum ea, que sape constituta sunt, meruerint executionem, juris formam tibi custodiet; sic affirmantes.

Si opponatur huic sententiae. L. proinde 25. ff. ad L. Aquilam, ubi dicitur, quod nulle partes sint Judicantis in confidentes, nisi in condemnando; 2. L. qui Stichum 5. ff. b. t. ubi dicitur, qui Stichum se debere confessus est, condemnandum esse, saltem in estimationem; 3. quod confessus pro judicato habetur, ut di- Etuna